

ג. ישוב בית הלל.

בית הלל לא קבלו את דברי בית שמאי, כי אמרו, אין ראייה מנדרים ונדבות לעולת ראייה, שלא אמרנו להתיר ביום טוב, אלא דברים שזמנם להיעשות במועד, וכך למדנו, אם צרכי הדיוט, שזמנם עתה, נעשים ביום טוב, קל וחומר לעולת ראייה, שהיא צרכי גבוה, וזמנה עתה, שתיעשה ביום טוב. אבל נדרים ונדבות, שניתן לעשותם גם אחר המועד, אינם דומים לאלו כלל, שהרי יכולים לעשותם גם אחר המועד, ואינם דוחים יום טוב.

ואף שעולת ראייה עצמה גם כן אינה דומה לגמרי לצרכי יום טוב, שכן צרכי יום טוב לא יוכל לעשות אחר יום טוב, ועולת ראייה יוכל להביא כל הרגל, גם אחר יום טוב, מכל מקום, מאחר שיום טוב הוא אחד מימי הרגל, שהם הזמן הקבוע לה, ואם יפשע או יאנס בשאר ימות הרגל, לא יביא, נחשב יום טוב כזמנה הקבוע.

ראיות מהכתובים אם עולת ראייה קריבה ביו"ט

לדעת בית שמאי – יש ללמוד מהכתוב, שעולת ראייה אינה קריבה ביום טוב, שנאמר, "אֶךָ אֲשֶׁר יֹאכֵל לְכֹל נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יַעֲשֶׂה לָכֶם" (שמות י"ב ט"ז), כלומר, רק "לָכֶם" [=לצרככם] המלאכות מותרות, אבל לצורך גבוה הן אסורות.

ולדעת בית הלל – יש ללמוד מהכתוב, שעולת ראייה קריבה ביום טוב, שנאמר בענין חגיגה ריבוי, "וְחִגְתֶּם אֹתוֹ חֵג לֵה" (ויקרא כ"ג מ"א), לומר, כל שהוא לה' קרב ביום טוב ואף עולת ראייה [כפי שנתבאר בדף י"ט]. והכתוב "הוא לְבַדּוֹ יַעֲשֶׂה לָכֶם", לא בא למעט צרכי גבוה^נ, אלא ללמד, שרק לצורך ישראל הותרו המלאכות, ולא לצורך נוכרים או כלבים.

דעת האומרים נדרים ונדבות אין קרבים ביום טוב

נתבאר שנחלקו חכמים אם נדרים ונדבות קרבים ביום טוב.

והנה, היה מקום לומר, שהכל מודים, שמדין תורה נדרים ונדבות קרבים ביום טוב,

^נ בית הלל נמי דרשי לכם ולא לגבוה, למעוטי נדרים ונדבות ... אלא נקט כותים וכלבים דפסיקא ליה. [תוס']